

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

[angličtina](#)

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Swipe to change

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU

Rakousko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžnými a preventivními opatřeními se rozumějí zajišťovací řízení. V rakouském právu jsou upravena tato zajišťovací řízení:

zajištění důkazů,
zajišťovací exekuce,
předběžná opatření

Společným rysem všech těchto zajišťovacích řízení je to, že strany nemusejí svá tvrzení prokazovat, nýbrž je jednoduše osvědčit, tedy věrohodně vylíčit. Nejdůležitější z těchto řízení jsou předběžná opatření, a proto se níže uvedený výklad omezuje právě na předběžná opatření.

Předběžným opatřením se rozumí soudní nařízení ve formě usnesení, kterým se zajišťují budoucí výkon rozhodnutí nebo se po určitou dobu upraví poměry účastníků nebo jímž se dosáhne předběžného uspokojení nároku.

Předběžná opatření se dále dělí na předběžná opatření

k zajištění nároku na peněžitě plnění,
k zajištění nároku na individuální plnění,
k zajištění práva nebo právního vztahu.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření je možno nařídit pouze na návrh. Strany se označují jako „ohrožená strana“ (*Gefährdete Partei*) a „odpůrce ohrožené strany“ (*Gegner der gefährdeten Partei*). Příslušným k nařízení předběžného opatření je v případě již probíhajícího řízení soud příslušného stupně, který danou věc rozhoduje, v případě již probíhajícího exekučního řízení exekuční soud, před nalézacím řízením nebo mezi nalézacím a exekučním řízením ten okresní soud (*Bezirksgericht*), v jehož obvodu se nachází obecný soud odpůrce, subsidiárně soud příslušný podle předmětu, jehož se opatření týká, nebo podle bydliště nebo trvalého pobytu dlužníka-třetí osoby nebo ten okresní soud, u kterého probíhá první jednání o výkonu rozhodnutí.

Protože řízení probíhá podle předpisů exekučního práva, není v řízení před soudem prvního stupně stanoveno povinné zastoupení advokátem.

Má-li být reálně proveden výkon rozhodnutí – jako například provedení soudní úschovy – provádí se z úřední povinnosti (soudním vykonavatelem). Náklady, které jsou s předběžným opatřením spojeny a jejichž výše závisí na hodnotě zajišťovaného nároku, nese zpravidla navrhovatel zpočátku sám. Teprve když má úspěch ve věci v hlavním řízení, má nárok na náhradu nákladů, který se zpravidla uplatňuje v hlavním řízení. Naproti tomu odpůrci návrhu náleží náhrada nákladů již v době, kdy je o předběžném opatření rozhodováno, je-li v řízení o předběžném opatření úspěšný.

2.2 Hlavní podmínky

Podmínkou pro nařízení předběžného opatření je návrh ohrožené strany, ve kterém tvrdí a osvědčuje existenci peněžitě pohledávky, nároku na jiné než peněžitě plnění nebo sporného práva nebo právního vztahu a tvrdí a osvědčuje jejich ohrožení.

V případě předběžného opatření k zajištění peněžitě pohledávky musí být osvědčeno subjektivní ohrožení; to znamená osvědčení toho, že bez předběžného opatření by odpůrce vlastním jednáním zmařil nebo ztížil vymožení peněžitě pohledávky.

V případě ostatních druhů předběžných opatření musí být osvědčeno pouze objektivní ohrožení, to znamená, že bez nařízení předběžného opatření by právní stíhání nebo realizace nároku byly zmařeny nebo značně ztíženy, především v důsledku změny stávajícího stavu předmětu, kterého se opatření týká. Jak v případě předběžného opatření k zajištění peněžitě pohledávky, tak i v případě ostatních druhů předběžných opatření je dostatečným osvědčením o ohrožení to, že by nárok musel být vykonán ve státech, ve kterých není realizace nároku zajištěna mezinárodními smlouvami ani právem Unie.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

V exekučním řádu (*Exekutionsordnung*) je uveden taxativní výčet zajišťovacích prostředků pro realizaci peněžitě pohledávky. Jedná se o úschovu a správu movitých věcí,

zákaz zcizování nebo zastavení movitého hmotného majetku,
zákaz třetích osobě,
správu nemovitých věcí patřících odpůrci ohrožené strany,
zákaz zcizovat nebo zatěžovat břemenem nemovitý majetek nebo práva zaknihovaná v pozemkové knize.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Účinky předběžných opatření se liší podle druhu zajišťovacího prostředku. V případě úschovy a správy movitých věcí je odpůrci ohrožené strany znemožněno, aby na tyto věci přímo skutečně působil. Stejně tak je ale zásadně neplatná i právní dispozice s uchovávanými a spravovanými věcmi. Za účelem zabránění změnám, které by v průběhu úschovy nebo správy mohly vést ke snížení hodnoty nebo výnosů, dává zákon soudy široké pole působnosti pro přijetí „nutných či užitečných“ opatření. Tato opatření mohou zahrnovat například prodej uschovávaných věcí podléhajících zkáze.

Jakékoli dispozice s movitými hmotnými věcmi, které jsou v rozporu se zákazem věci zcizovat nebo je zastavit, jsou neplatné v plném rozsahu.

Soudní zákaz třetí osobě se vykoná tak, že se odpůrci ohrožené strany zakáže jakákoli dispozice s nárokem, který vůči této třetí osobě má, a zejména se mu odepře právo tento nárok uplatnit. Současně je třetí osobě přikázáno, aby do vydání dalšího soudního nařízení neplatila odpůrci ohrožené strany žádnou dlužnou částku, aby mu nevydala věci, které odpůrci patří, nebo aby jinak nepodnikla něco, co by mohlo zmařit nebo podstatně ztížit výkon týkající se

peněžitě pohledávky nebo dlužných věcí nebo věcí, které mají být vydány. Třetí osobě, která je dlužníkem, může být zakázáno pouze splnění závazku, resp. ohrožení splnění, není však již možné třetí osobě uložit, aby platbu provedla ohrožené straně, nebo jí zakázat, aby uplatnila jakékoli právo. V případě, že třetí osoba neuposlechne zákaz, je povinna nahradit způsobenou škodu; zda jsou dispoziční úkony třetí osoby, které jsou v rozporu s uloženým zákazem, neplatné, není v zákoně výslovně upraveno a v rakouské právní nauce je toto sporným bodem.

V případě správy nemovitého majetku náležejícího odpůrci ohrožené strany převezme správu nemovitostí soudem ustanovený správce, na kterého soud dohlíží.

Zákaz zcizovat nebo zatěžovat břemenem nemovitý majetek nebo zaknihovaná práva se zaznamená v pozemkové knize. Po vyznačení této poznámky jsou sice určité dispozice odpůrci ohrožené strany s nemovitostmi, resp. s právem a příslušnými záznamy v pozemkové knize přípustné, ale vůči ohrožené straně jenom podmíněně účinné. Pouze tehdy, pokud je nárok ohrožené strany pravomocným rozhodnutím zamítnut nebo je předběžné opatření jinak zrušeno, nabude třetí osoba i ve vztahu k ohrožené straně plně svých práv a zákaz může být zrušen.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžné opatření je účinné pouze po určitou dobu, ale může být na návrh ohrožené strany prodlouženo. V případě, že je předběžné opatření nařízeno mimo nalézací řízení, stanoví soud v předběžném opatření přiměřenou lhůtu pro podání žaloby nebo návrhu na exekuci týkající se zajištěného nároku. Složením určité částky (tzv. *Befreiungsbetrag, Lösungssumme*) může odpůrce pozastavit výkon opatření a zajistit zrušení již vykonaných opatření.

Předběžné opatření se na návrh nebo z úřední povinnosti zruší tehdy, pokud marně uplynula lhůta pro podání žaloby nebo návrhu na exekuci, bylo předběžné opatření vykonáno ve větším rozsahu, než bylo nezbytné pro ochranu ohrožené strany, odpadly podmínky předběžného opatření, odpůrce ohrožené strany složil určitou částku (tzv. *Lösungssumme*) nebo jistotu, pomínil důvod, pro který bylo předběžného opatření nařízeno.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

V rámci řízení o vydání předběžného opatření jsou upraveny dva opravné prostředky, které nemají odkladný účinek:

odpor proti předběžnému opatření: Odpůrce ohrožené strany a podlužník mohou ve lhůtě 14 dnů podat odpor, pokud nebyli ve věci předtím slyšeni. Za účelem zachování spravedlivého procesu mohou být předkládány nové důkazy. O odporu rozhoduje usnesením soud prvního stupně na základě neveřejného, ústního jednání.

Proti usnesením v řízeních o vydání předběžného opatření je rovněž možno použít opravný prostředek (Rekurs). Lhůta pro podání opravného prostředku (Rekurs) činí 14 dnů. Řízení o opravném prostředku (Rekurs) je výlučně písemným řízením a nelze předkládat nové důkazy. Tento opravný prostředek je přípustný i proti potvrzenému usnesení, kterým se nařizuje předběžné opatření, nikoli však tehdy, bylo-li předběžné opatření zamítnuto.

Zvláštní úprava:

Zákon upravuje následující zvláštní skutečnosti:

stanovení předběžného výživného pro (rozvedeného) manžela
předběžná úprava, používání nebo zajištění majetku ve společném jmění manželů
stanovení předběžného výživného pro dítě
předběžná opatření na ochranu před násilím v domácnosti
předběžná opatření na obecnou ochranu před násilím
předběžné nájemné
předběžná opatření na ochranu před zásahy do soukromí
zajištění naléhavé bytové potřeby manželů.

V rámci těchto speciálních úprav jsou zvláště významná předběžná opatření za účelem ochrany před násilím. V Rakousku existuje jednoduchý a velmi účinný systém na ochranu před násilím, který umožňuje vykázat násilnického spolubydlicího z bytu a vydání zákazu návratu. Mimoto existuje i možnost zakázat osobě, aby se zdržovala na určitých místech, nebo uložit zákaz navázání kontaktu, pokud je další setkávání v důsledku násilí nepřijatelné. Tento systém stanoví především úzkou spolupráci mezi policií, soudy, intervenčními centry na ochranu před násilím v rodině a – pokud jsou dotčeny nezletilé osoby – mezi úřady pro pomoc dětem a mládeži (*Kinder- und Jugendhilfeträger*).

Policejní právo umožňuje bezpečnostním orgánům, aby v případě nebezpečného útoku na život, zdraví nebo svobodu vykázaly dotyčnou osobu nebo uložily jí zákaz vstupu v délce nejvýše dvou týdnů. V případě, že bude k soudu podán návrh na nařízení předběžného opatření, dojde k prodloužení lhůty nanejvýš na čtyři týdny. Policie má také povinnost informovat intervenční centrum zabývající se podporou osob, které se staly oběťmi násilí.

Soud na návrh osoby, které jiná osoba činí další soužití nepřijatelným tím, že ji fyzicky napadá nebo jí hrozí fyzickým napadením, nebo svým chováním, které značně ohrožuje psychické zdraví, této jiné osobě:

uloží, aby opustila byt a jeho bezprostřední okolí a

zakáže návrat do bytu a jeho bezprostředního okolí, pokud byt slouží k uspokojení naléhavé bytové potřeby navrhovatele.

Soud může navíc vykázané osobě zakázat, aby se zdržovala na konkrétně vymezených místech (například před obydlím nebo před školou, do které chodí dítě), a uložit jí, aby se vyhýbala setkání nebo navázání kontaktu s navrhovatelem, pokud tím není dotčen závažný zájem odpůrce.

Pokud je předběžné opatření nařízeno ve spojení s řízením v hlavní věci, jako je například s řízením o rozvod manželství, zrušení manželství nebo neplatnosti manželství, s řízením o majetkovém vypořádání nebo řízením o stanovení práva k užívání bytu, trvají účinky předběžného opatření do pravomocného skončení tohoto hlavního řízení. Předběžné opatření může být nařízeno nezávisle na trvání společné domácnosti a bez ohledu na hlavní řízení. Pokud však nebylo takové řízení zahájeno, nemohou účinky předběžného opatření trvat déle než šest měsíců.

Pokud jsou splněny podmínky, provede se okamžitě výkon předběžného opatření z úřední povinnosti nebo na návrh. V takovém případě vykáže orgán provádějící výkon (soudní vykonavatel) odpůrce z bytu, odebere mu všechny klíče od bytu a složí je u soudu. Výkonem předběžného opatření na ochranu před násilím může soud pověřit bezpečnostní orgány, které se mohou využít orgány veřejné bezpečnosti. V praxi je velmi časté, že předběžná opatření na ochranu před násilím zpravidla nejsou vykonávána soudním vykonavatelem, ale orgány veřejné bezpečnosti.

Poslední aktualizace: 05/06/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.